

Крім матеріальної мотивації, існують і соціальні пільги, які також відносяться до методів стимулювання інноваційної активності працівників. До них відносять: медичне та пенсійне страхування, оплачувані відпустки та ін. Розвиваючи систему соціальних пільг, фірма тим самим не тільки забезпечує соціальний захист працівників, а й залучає і закріплює кваліфікованих працівників.

Отже, колектив за ефективного керівництва інноваційною діяльністю працює як злагоджений механізм у тому випадку, якщо керівник вміє ставити завдання, визначати засоби досягнення мети, управляти думкою колективу, планувати, організовувати, мотивувати та контролювати підлеглих на інноваційну роботу та досягнення високих результатів. Уся ця сукупність дій, яку здійснює керівник з метою забезпечення бажаної поведінки своїх співробітників у сфері інноваційної діяльності передбачає використання ефективного та дієвого стилю керівництва інноваційною діяльністю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Колінко Н. О. Моделювання стилю керівництва інноваційною діяльністю промислового підприємства / Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2012. № 739 : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. С. 156–165.
2. Колінко Н. О. Феноменологія та систематизація традиційних і сучасних стилів керівництва / Науковий вісник НЛТУ України. 2012. Випуск 22.7. с. 380–391.

*Бахурчук Марта
Науковий керівник – доц. Григорук Наталя*

РОЛЬ МАРТИНА ЛЮТЕРА КІНГА У БОРОТЬБІ ТЕМНОШКІРИХ ГРОМАДЯН ЗА СВОЇ ПРАВА

Люди різних рас та етносів стикаються з проблемою расизму та дискримінації навіть у XXI ст. Зараз цю проблему ставлять досить гостро у суспільстві, адже для цивілізованого світу у наш час це є неприйнятним. Починаючи з епохи Великих географічних відкриттів багато народів зазнали поневолення. Населення відкритих континентів часто ставало рабами. Умови життя та праці були жахливими, процвітала работоргівля. Весь час ці люди намагалися боротися за свої права, яких вони несправедливо були позбавлені. Рухи за рівні права усіх рас та етносів почалися у XIX ст. Проте, масового характеру набули вже у XX ст. Одним з найвідоміших борців за рівні права усіх людей у США та й у всьому світі є Мартін Лютер Кінг. Під час своєї діяльності він весь час зазначав, що потрібно протиставити ненависті любов. З цим його твердженням неможливо не погодитися. Попри всі перешкоди які перед ним стояли, він незважаючи нінащо продовжував свою діяльність. Йому часто погрожували, переслідували, залякували за його принципову позицію. Мартін Лютер Кінг протягом усього свого життя боровся з існуючою нерівністю людей. Боротьба його відбувалася тільки з використанням методів ненасильницького опору. Діяльність Мартіна Лютера Кінга та його послідовників

точно не була марною. Він зробив великий вклад в боротьбу темношкірих за громадянські права.

Метою дослідження є висвітлення ролі Мартіна Лютера Кінга у боротьбі темношкірого населення за свої громадянські права.

Мартін Лютер Кінг народився у штаті Джоржія, у м. Атланта 15 січня 1929 р. Він був другим із трьох дітей пастора Майкла Кінга та його дружини Альберти Кінг. Дід Мартіна Лютера Кінга, Адам Деніел Вільямс мав афро-ірландське походження та теж був пастором. Батько Мартіна Лютера Кінга також вів активну діяльність у боротьбі за права темношкірих. Він виступав проти расизму, очолював марші афроамериканців за громадянські права [1].

З дитинства Мартін Лютер Кінг – молодший часто стикався з расизмом. Середню освіту він здобув в єдиній у місті школі для темношкірих, яка давала повну загальну середню освіту. Він добре навчався у школі та навіть вступив у коледж не отримавши середньої освіти. У 14 років він склав іспити й почав навчання у коледжі Морхауса в Атланті. У 1947 р. Мартін Лютер Кінг-молодший став пастором та почав проповідувати, як його батько. Наступного року він закінчив коледж Морхаус і отримав ступінь бакалавра соціології. Також, Кінг вступив до Теологічної семінарії в м. Честер у штаті Пенсільванія. Саме тут у 1951 р. він став бакалавром теології. У 1955 р. він зміг захистити докторську дисертацію з філософії у Бостонському університеті. Слід згадати що тут він зміг заснувати та очолити асоціацію, яка боролася за права афроамериканців [2, с. 3-5].

Початком боротьби Кінга з расовою дискримінацією став “Бойкот автобусних ліній в Монтгомері”. Це був мирний протест темношкірих громадян у м. Монтгомері, штаті Алабама. Суть акції полягала у тому, що закони цього міста дозволяли темношкірим громадянам займати тільки деякі місця в громадському транспорті. Перші 4 ряди сидінь були призначені для людей з білою шкірою. Якщо всі місця призначені для людей з білою шкірою були зайняті, то темношкірі повинні були поступитися своїм місцем [2, с. 6-8].

Мартін Лютер Кінг активно брав участь у протесті та закликав скасувати ці закони. Поштовхом до цієї акції стало те, що 1 грудня 1955 р. чорношкіра жінка Роза Паркс відмовилась поступитися місцем білошкірому пасажирові в Монтгомері. Її заарештували та призначили штраф. Мартін Лютер Кінг став одним із організаторів цього протесту, темношкірі мешканці міста оголосили бойкот громадського транспорту. Спочатку влада міста хотіла розігнати цей рух. Проте, їй це не вдалося. Завершилося все тим що активісти подали позов до суду, який визнав такі дії незаконними і згодом цей закон скасували [1].

Після цього Кінг став відомим у всій країні. Його почали запрошувати на виступи у США й у інші країни. Він здобув повагу як і у багатьох простих людей так і у високопосадовців.

На початку 1957 р. темношкірі лідери різних церковних організацій вирішили створити союз, метою якого була боротьба за права темношкірого населення. Цей союз отримав назву “Конференція керівництва християн Півдня”. Керівником цього союзу був вибраний Мартін Лютер Кінг. Він відвідував багато міст США, де читав лекції та організував рухи метою яких було знищення расової нерівності. У всіх своїх виступах він закликав людей боротися усіма доступними мирними шляхами. Його проповіді надихнули людей до руху за власні громадянські права у суспільстві. Марші які проводилися раніше були поодинокими, проте завдяки діяльності Мартіна Лютера Кінга вони почали набувати масового характеру. Також, були поширені різні акції та бойкоти [5].

У 1960 р. він відвідав Індію на запрошення прем'єр-міністра цієї країни Д. Неру. Під час свого перебування в Індії Лютер досліджував праці та надихався діяльністю Махатми Ганді. Під час одного із своїх виступів в Індії Мартін Лютер Кінг зазначив: “Любов породжує радість, добру волю і свободу в душі, яка з радістю слугує ближньому і не рахується з вдячністю і невдячністю, похвалою і критикою, здобутками і втратами” [1].

Найбільш відомою серед усіх проповідей Мартіна Лютера Кінга стала проповідь під назвою “Я маю мрію”. Він її оголосив 28 серпня 1963 р. під час “Маршу на Вашингтон за робочі місця й свободу” біля меморіалу який присвячений президенту США А.Лінкольну. Він проголосив: “Я маю мрію, що одного прекрасного дня нація підніметься і зрозуміє що всі люди створені рівними Я мрію про той день, коли з'явиться слава Господня, і кожна людина побачить Боже спасіння! У цьому наша надія і наша віра. З цією вірою ми зможемо викресати з гори відчаю камінь надії. Ця віра допоможе нам працювати разом, молитися разом, відстоювати свободу разом, знаючи, що настане день нашого визволення. Але в дорозі до праведного місця ми не повинні здійснювати несправедні справи ...” [3].

Тоді, його слухали приблизно 300 тисяч людей. Він закликав до расового примирення. Ця промова стала настільки популярною, що її почали поширювати у всьому світі та часто порівнюють з промовами Авраама Лінкольна та Франкліна Рузвельта. Кінг по-новому почав трактувати суть американських демократичних цінностей. Через рік він отримав Нобелівську премію миру. Проте, його боротьба за рівні права продовжувалась [5].

Расова нерівність продовжувала своє існування в суспільстві. Мартін Лютер Кінг у 1965 р. організував мітинг від м. Сельма до м. Монтгомері, для того щоб привернути увагу до несправедливості виборчих прав між громадянами різних рас. Мітинги декілька разів жорстоко розганяли, проте учасники не здавалися. Врешті-решт був ухвалений тодішнім президентом США Ліндоном Джонсоном Закон 1964 р. про громадянські права та Закон 1965 р. про виборчі права, які юридично підтвердили рівність афроамериканців. Дані закони були прийняті здебільшого завдяки діяльності Мартіна Лютера Кінга та його прихильників, які започаткували

нові зміни як і у американському суспільстві так і у американській політиці. Попри заклики Кінга до ненасильницької боротьби, згодом почали з'являтися організації, які на противагу закликали до використання насильницьких методів [4, с. 70].

За всі роки діяльності Мартіна Лютера Кінга за різними даними на його життя робили приблизно 30 замахів. Декілька разів він попав під обстріли автоматів та навіть одного разу отримав поранення ножом. Багато науковців стверджують що він завдяки диву залишався живим. У 1968 р. від отримав поранення від кулі снайпера несумісне з життям та помер. Він став символом для людей у всьому світі, які борються за свої права. У 1986 р. у Великій ротонді Капітолію у Вашингтоні встановили бюст Мартіна Лютера Кінга, такої честі темношкірий американець удостоївся вперше [1].

Отже, діяльність Мартіна Лютера Кінга відкрила нову сторінку в історії боротьби людей різних рас та етносів за свої права. Він незважаючи на усі перешкоди намагався вибороти право усім людям на рівні права, свободи, позбутися дискримінації яка тоді була у суспільстві. Мартін Лютер Кінг дійсно став революціонером ХХ ст. Його ідеї досі знаходять багато послідовників повсюди. Своїм прикладом він показав, що все є можливим та став символом боротьби за свободу та рівність у всьому світі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ким був Мартін Лютер Кінг [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.dw.com/uk>
2. Миллер Уильям Роберт. Мартин Лютер Кинг. Жизнь, страдания и величие. Москва, 2004. 64 с.
3. Промова Мартіна Лютера Кінга “Я маю мрію” [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://web.archive.org/web/20080213191029/>
4. Фрідмен М. Д. Нарешті вільні: рух за громадянські права у США. Вашингтон: Бюро міжнародних інформаційних програм, 2008.
5. Мартін Лютер Кінг біографія [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dovidka.biz.ua/martin-lyuter-king-kоротka-biografiya/>